

Oilaviy ajrimlar o'syapti

Bu muammo da kim aybdorligini emas, yechimini topish muhim

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, 2020-yilda 28,2 ming, 2021-yilda 39,3 ming, 2022-yilda 48,7 ming oila o'z muammolarini ajrashish orqali "hal qilgan". 2023-yilning 10 oyi davomida esa 41583 ta ajrim qayd etilgan.

Bir qarashda oddiy raqamlar, ammo yil sazin o'sib borayotgan bu ko'rsatkichlar ortidan qotillik, o'z joniga qasd qilish holatlari yuz beryapti? Bu masala hozircha keng miqqosda o'rganilmayapti, mabodo o'rganilayotgan bo'sha ham ma'lumotlar ochiqlanmayapti.

AKAM YONIMNI OLMAGAN

Safarlarimizning birida bir juvon gap aylanib oila masalasiga kelganda hayotida yuz bergan bir voqeani so'zlab berdi:

- Erka yoki tantiq bo'lma-ganman, ammo odatiy kunlarning birida erimming ukasi bilan gapimiz chiqishmag qoldi. Holatga qaynonan aralashdi. Tabiiyki, u kishi o'g'lining yonini oldi. Bu munosabat qattiq alam qilganidan, xayr-xushni nasiya qilib, ota uyimga jo'nadim.

O'sha vaqtarda akam rosa ko'chga to'lgan, ustiga-ustak tijorati avj pallasi edi. Shu sababmi, ular meni qattiq himoya qilishiga, qaynukam bilan "gaplashib" qo'yishiga ishondim.

Vaziyat men kutganchalik bo'limasa-da, keynchalik o'yab ko'sam, akam o'shanda to'g'ri ish qilgan ekan...

U kishi kechqurun ishdan qaytganlarda meni ko'rib hayron bo'lindi, odatdagidek so'rashib, dasturxon boshida uyoq-buoyqdan gaplashgan bo'ldik. Bomoddodan keyin "qani, mashinaga chiq", deb qoldildi. Sokin aytilgan bu gapdan keyin "endi ko'rishadi", degan o'y o'tdi, xayolimdan.

Gap shu yerga yetganda juvon "yaqinlarining oilasi-dagi "qo'ysi-chiqdi" ga hech aralashganmis, deb so'rab qoldi. Men esa bunday bo'lganini eslolmadim. Boshqa gap qo'shmasdan hikoyani davom ettirdi.

- Qop-qora "Mersedes" (o'sha vaqtida bunaqa avtoulovga qariyb hamma havas qilardi) darvozamiz yonida to'xtadi. Akam "sen kiraver, men hozir" dedi. G'o'ddayib darvoza hattashim bilan akamning mashinasi sassiz iziga qaytdi...

KIMLAR ARALASHGANI MA'QUL?

Hikoya shu yerga yetganda kamina ham bu yigit singlisining ustidan souvuq suv qo'ygandek mulzam qilib qoldirib, yaxshi qilmagan ekan, deb o'yladim. Ammo uning aytishicha, bu voqeja unga katta saboq bo'lgan – boshqa biron marta o'z oilasidagi muammo yo masala sabab ota uyiga bormagan. Faqat yaqinlarining diydori uchungina ostona hatlagan...

Oila va xotin-qizlar qo'mitasiga ko'ra, nikohdan ajrash sabablar o'rganili, tahli etilganda uchinchi shaxs aralashuvu 15 foiz, farzandsizlik 12,3 foiz, uzoq vaqt bir oila bo'lib yashamaganlik 12,2 foiz, moliyaviy va moddiy qiyinchiliklar 5,9 foiz, xiyonat 2,7 foiz, spirtli ichimlik va giyovhond muddalalar iste'moli 2,6 foiz, ommaviy yoki xorijiy madaniyatning salbiy ta'siri 2,1 foiz, tazyiq va zo'ravonlik 1,5 foiz va boshqa sabablar 26,9 foizni tashkil etgan.

O'ilalarda 1,9 foiz holatda chet elga chiqish maqsadida va 5 foiz holatda imtiyoziy uy olish maqsadida ham ajrimlar amalga oshirilgan.

Ko'rinadiki, ajrimalarning katta qismi er yoki xotindagi muammo sababli yoki ularning shaxsiy qarori bilan emas, boshqalarning aralashuvu oqibatida yuz bergan. Shuning o'zi qosh qo'yaman, deb ko'z chiqarayotganimizga, oila ishiga ko'ralashayotganimizga isbot emasmi?

- Qaynona yoki qaynota o'g'lining ayoliga hukmbar-dorlik qilishga haqi yo'q, - deydi tanish yuristlardan biri.

- Lekin bu qaysidir xonadonga borgan qiz yoki juvonga oila kattalarining gapini ikki qilishiga asos bo'lomaydi. Qadriyatlarimizga ko'ra, turmush o'tog'ining muhtaram kishilarini e'zolashi shart.

Afsuski, aksar oilaviy mojarolar na qonunga, na shariatga va na qadriyatga to'g'ri kelmaydigan ishlar sabab paydo bo'ladi.

BU HAM BO'LGAN VOQE

- Jiyanolarning kattasi badavlat xonadonga kuyov bo'ldi, - deydi suhbatdoshlarimidan biri. - Dang'llilla to'y bo'ldi, borish-kelishlar quyuqlashgandan quyuqlashdi.

Oradan ko'p o'tmay, quda tomon kelinining ko'ch-ko'ronini yig'ishtirib ketganini eshtidim.

Hech qancha o'tmasdan shunday voqeja o'zimizda sodir bo'ldi. Jiyanim "tanishlarining bor, ajrashaman, yordam qilasiz," deb qoldi. Indamadim, unisi-bunisiga uchrashib, kerakli hujuatlarni to'pladik va sudga taqqim qildik.

Bilishimcha, aslida muammo bir parcha matodan kelib chiqqan. Qaysidir marakada kelinining onasiga berilgan hadya ma'qul kelmagan – arzon matoh, boyvuchcha qu-danining ko'nglini og'ritgan. Shu sabab kuyovning onasini o'zimondagi bir yig'inga aytman. Bu ginalardan keyin ikki xotin navbatma-navbat bir-biridan "o'ch" olaverган. Tabiiyki, gohida jiyanim, gohida kelin jabrlangan. Kelin tomon "qo'li kalta" kelgan vaqt uni ota uyga qaytargan.

Mulohaza

Aytganim shu bo'ldi: "Kelin, yaxshi ish qilmayapsizlar, tez kunlarda ajrim ham bo'lar. Keyin ota-onang o'z oila-si, bunikilar o'ziniki bilan andarmon bo'lib, bu dilxiralikni unutib ham yuborishadi. O'rtada ikkovingning oilang bu-zilgani qoladi. Masalani er-xotin o'zaro gaplashib olsaring yaxshidi."

Ko'p o'tmay ikki yosh o'zaro kelishib, ijara uya chiqib ketishdi. Bugun 2 o'g'li, 3 qizi bor. Ajrashib ketishlariga bir bahya qolganini eslashmaydi ham...

OILA MUQADDAS QO'RG'ON

Bu ibora tilimizda ayttilishi oson, ammo mulohaza qilib ko'rlisa, uning mohiyati, asl mazmunini aksar hollarda unutib qo'yayotgandekmiz. Chunki oila qurish arafasidagi yoki oila qurbanlar bilan ham gaplashib ko'rsangiz nikohning shartlari haqida tayinli bir so'z aytolmasligi bor gap.

Mahr, guvoh, iyjob va qabul haqida eshitishmagan

ham. Mayli, bu masalalar yoshi ulug'lar tomonidan hal qilinadi-ku, deyishingiz mumkin.

Shu sabab e'tiboringizni boshqa bi raqamlarga qarat-moqchiman. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, 2020-yilda 16564 nafar, 2021-yilda 19037 nafar, 2022-yilda 18955 nafar chaqaloqqa yolg'iz ona arizasiga asosan tug'ilganlik haqida guvohnoma berilgan.

Demak, ular otasiz dunyoga kelganmi? Otasi bo'lsa, qani ular? Agar oila muqaddasligini farzand oldida mas'uliyati, majburiyati borligini bilishganida, o'g'li yoki qizini tan olmasmidt?

Bundaylar bugunku javobgarlikdan qochayotgan ekan, keyinchalik o'zidan qanday qochadi? Buni

ularga kim o'rgatadi?

Axir rasmiy tuzilmagan nikoh jilla qursa, shar'iy bo'lgandir? "Javobgar"ga chora ko'rilmasa ham burchini, vazifasini bo'yniga qo'yib berish kerak emasmi?

Umuman, nikohdan murod zinoning oldini olish, Yaratganning amrini bajarish, sunnat amal ekanligini qilganimi? Bilsak, undan keyingi masala - oiladagi, ro'zg'or yuritishdagi axloq, er-xotin munosabatlarini kimdan o'rganamiz?

MASHINANING EGASIGA QULOQ SOLAMIZ, O'ZIMIZNIKIGA-CHI?

Ajrimlarni kamaytirish uchun qancha ishlar qilinapti, deya tana-dashnom qilishga shoshilmang. Biroq bu ishlar tahlil qilinsa, uy ichiga qamalib qolgan kapalakning tabiat qo'yniga intilib, beto'xtov oynaga urilayotgan holati ko'z o'ngimizda gavdalanan. Chunki kapalak o'ylab, mantiqan harakat qilmaydi, balki qilolmaydi. Oqibatda derazaning ochiq joyini topmaydi. Biz ham chiqish yo'llarini izlamasdan tinimsiz muammo yechimi borasida harakat qilayotgandaymiz.

Shu topda imom xatiblardan birinching aytgan gapini esladim: "Avtomobil yoki biron texnika sobib olsangiz, ishlab chiqaruvchi borgan tavsiyalarga qattiq amal qilasiz. Masalan, avtoulovga bunaqa yoqilg'i mumkinmas, degan bo'lsa, o'shandan hech qachon mashnangizga solmasiz. Qancha vaqtida moyini almashtirish kerak deyilgan bo'lsa, qat'iy amal qilasiz. To'g'ri, bu tavsiyalarni texnikani ishlab chiqaruvchi borgan, unga amal qilinmasa, buzilishi, tezda ishga yaramay qolishi mumkin.

Lekin odamni Yaratgan zot, aqil berilgan jonzotiga nima mumkin, nima mumkin-masligini aytmanligi? Nega oila qurishi keragu, unda munosabatlar qanday bo'lishi kerakligini bildirmaganmi?

NEGA XULOSA QILMAYMIZ...

Ma'lum bo'lishicha, 2022-yil Samarcanda 11 ta nikoh yoshi 1 yilga qisqartirilgan fuqarolari holati dalolathnomalari ("ZAGS") qayd etilgan.

Amaldagi tartibga ko'ra, nikohga kirish yoshi uzrli sabablar mavjud bo'lganda, alohida holatlarda (homiladorlik, bola tug'ilishi, voyaga yetmaganning to'la muomalaga layoqatli deb e'lon qilinishi — emansipatsiya), nikoh tuzishni xohlovchi shaxslarning itimosiga ko'ra bir yildan ko'p bo'lgan muddatga kamaytirishi mumkin.

Shunda nikohsiz yashagan 11 ta oilada farzand tug'ilgani yoki oila qurish yoshiga yetmagan shuncha kelin homilador bo'lgani rasman aniqlayapti! Savol tug'iladi, nikohsiz tug'ilgan farzandning hukmi qanday bo'lishini nikohlanuvchilar, ularning yaqinlari bilishmaganmi?

Umuman, erkak va ayol yoki yigit va qiz o'rta-sidagi munosabatlar qanday hollarda halol, qaysi o'rnlarda harom ekanligini nuqta, verguligicha bilishimiz shart emasmi?

Xulosa qilish sizning hukmingizga havola.

Yoqubjon MARQAYEV.

“INSON” inson manfaatlariga xizmat qilmoqda

Payariqlik G'afur Sanaqulov ustachilik qiladi. 18 yil oldin baxtsiz hodisa sabab nogironlik aravachasiga mixlanib qolgan. Shunday bo'lsa-da, hayot sinovlarini mardonavor yengib, qo'lidagi hunari ortidan ro'zg'or tebratib kelmoqda. Uni qishloqdoshlari G'afur usta, deb atashadi. Chunki buzilgan elektr jihozlarini sozlash, singan asbob-uskulalarni payvandlash kabi yumushlarni tezda bajarib beradi.

— Taqdir shu ekan, ammo nolimayman, Yaratganga shukr, uch qizni tarbiyalab voyaga yetkazdim, — deydi G'afur Sanaqulov.

— Har qanday odam boshqalarga

og'iri tushmasligini istaydi. Afsuski,

o'tgan davr mobaynida o'zim mustaqil harakat qilolmasligim ortidan

oilamdagilarni biroq qynab qo'ydim.

Shukrki, davlatimiz rahbari tomonidan men kabini insonlarni qo'llab-quvvatlash uchun bir muncha yengilliklar berilyapti. "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi tashkil etilishi ana shunday quylayliklardan biri bo'ldi. Yaqinda markaz tomonidan berilgan elektron aravacha bilan uyda ham, mahallada ham bermalol harakatlanypaman. Mahalladagi to'y-marakalarda qatnash-yapman.

Joriy yil avvalida tumanda nogironligi bo'lgan 6 nafar fuqaroga shunday zamonalivit nogironlik aravachi berildi.

Bu ishlar yangi faoliyat boshlagan "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazining asosiy yo'nalishlaridan biridir.

Yangi tahrirda qabul qilingan, Bosh qomusimizda qayd etilgan, "ijtimoiy davlat" tamoyilini hayotga tatbiq etish, fuqarolarning ijtimoiy himoya oид huquq va manfaatlarini ta'minlash, aholiga ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish sifatini tubdan oshirish maqsadida "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari tashkil etildi. Ayni paytda ushbu yo'nalishdagi ishlar tizimi yo'iga qo'yilib, belgilangan chora-tadbirlar samarali amalga oshirilmoqda. Dastlab, o'tgan 2023-yilning oktabr oyidan eksperiment tariqasida Paxtachi tumani va Kattaqo'rg'on shahrida faoliyat boshlagan "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari bugun Samarqand viloyatining barcha tuman va shaharlarida tashkil etilmoqda.

Yangi yildan faoliyat boshlagan Payariq tumani "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazida aholiga sifatli ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish uchun

barcha quylayliklar yaratilgan. Markazda bugungi kunda katta yoshdagilar va og'ir ijtimoiy vaziyatga tushib qolgan lollar bilan ishslash, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishslash, mahallalarda ijtimoiy xizmati tashkil qilish, bolalarni ijtimoiy himoya qilish shu'balari faoliyat olib bormoqda. Mahallalarda yakka-yolg'iz, nogironligi bo'lgan shaxslarga 12 nafar ijtimoiy assistant xizmat ko'rsatiladi.

— Markaz tomonidan 38 turdag'i ijtimoiy xizmatlar ko'rsatilishi belgilangan, — deydi markazning

nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishslash shu'basi mudiri Rahmatulla Yunusov. — Bugungi kunda 14 xizmat turi to'liq yo'iga qo'yilgan. Xususan,

nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishslash yo'nali-shida nogironlikning oldini olish va nogironlikka olib keluvchi omillarni erta aniqlash maqsadida tuman tibbiyot birlashmasining malakali mutaxassisleri, tibbiy-ijtimoiy ekspertiza komissiyasi ma'sul xodimlari bilan hamkorlikda mahallalarda sayyor qabul va tibbiy ko'riklar o'tkazib kelimoqda.

Bunda nogironlikka olib keluvchi kasalliklar profilaktikasiga, nogironligi bo'lgan shaxslarning salomatligini mustahkamlash maqsadida reabilitatsiya qilishga alohida e'tibor qarayapmiz.

Albatta, tibbiy-ijtimoiy ekspertiza komissiyasining xulosasi bilan nogironligi bo'lgan shaxslarga surur protex ortopediya mahsulotlari va rehabilitatsiya

texnik vositalar bilgilangan navbat asosida yetkazib berilmoqda. Joriy yil boshidan tunanimizdag'i nogironligi bo'lgan shaxslarning 6 nafriga elektron aravachalar berildi. Bu kabi ishlar belgilangan reja asosida davom etadi.

"Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlarining tashkil etilishi aholi duch keladigan pensiya tayinlash, ijtimoiy nafaqalarni belgilash, nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy ta'minoti, yakka-yolg'iz keksalarni parvarishlash kabi masalalarga yechim bo'ldi.

Viloyatimizdagi Zarafshon milliy tabiat bog'i 1975-yilda Zarafshon qo'riqxonasi nomi bilan tashkil etilgan. Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 7-fevraldagisi qarori bilan Zarafshon qo'riqxonasi milliy tabiat bog'i sifatida nomlandi.

Bog' Zarafshon daryosining o'ng qirg'og'iда 47 kilometr masofaga cho'zilib, daryo oqimi bo'ylab Ravotxo'ja to'g'oni va Samarqand shahrining Cho'ponota tepaligigacha bo'lgan hududini egallagan. Milliy tabiat bog'ining jami yer maydoni 2426,2 hektar bo'lib, shundan 680 hektari o'rmon bilan qoplangan. Bog' Jomboy, Bulung'ur tumani shahridagi Xashdala, Beshkapa, Do'mon, So'xmon, O'rqli, Yerteshar, Qizil yulduz, Karapchi, Ashiro'p, Mo'g'ol, Beshkal va boshqa qishloqlar bilan chegaradosh.

Zarafshon daryosining boshlanishi Zarafshon tog' muzliklaridan 2700-2800 metr balandlikdan boshlanadi. Machchox nomi bilan boshlanib, Tojikistonning Ayni shahridan 3-4 kilometr o'tganda keyin Panjob daryosi bilan qo'shilib, sharqdan g'arbga qarab oqadi va Zarafshon nomini oladi.

Zarafshon milliy tabiat bog'i O'zbekistonning eng muhim arnitologik hududlarini ro'yxatiga kiritilgan. Bog'da 300 dan or-

Milliy tabiat bog'iida avlodlarning haqi bor

tig o'simlik turi aniqlangan. Bاليqlarning 18, amfibiya va sudralib yuruvchilarining 12, qushlarning 218, sut emizuvchilarining 26 turi yashaydi. Shundan bir qismi O'zbekiston Respublikasi qizil kitobiga kiritilgan. To'qayzor va daraxtlarning qisqarisu shu yerda yashayotgan noyob hayvonlar sonining qisqarisiga olib kelmoqda. Milliy bog' hududida qizil kitobga kiritilgan Zarafshon qirg'ovulining eng ko'p papulyatsiyasi yashaydi. Markazi Osiyo qunduzining bir qancha turlari, Buxoro bug'ularini qayta tiklash bo'yicha ko'p yillik ishlar olib borilmoqda.

Milliy bog'ga 1990-yili dastlab Buxoro viloyatidan 10 bosh Buxoro xonguli bug'usi keltirilgan. Hozirda 6 gektar yopiq maydonda 23 bosh va ochiq tabiatda 100 boshdan ortiq Buxoro xonguli bug'ulari mahalliy sharoitga moslashib, ko'payib bormoqda.

O'zbekistonning eng noyob landshaftlaridan biri to'qay yoki kayir o'rmonlari hisoblanadi. To'qaylar O'zbekistonning eng yirik daryolari qirg'olalarida ensiz tasma shaklida joylashib, bebahe biotop-

lar, ya'ni toza havo bilan taminlovchilaridir. Kayir o'rmonlari daryoni ifloslanishdan saqlab, suvning tozaligini taminlaydi hamda tabiatda namlik almashinuvida asosiy rol o'naydi. Yaqin vaqtlargacha to'qaylar katta maydonlarni egallab kelgan, lekin daraxt va butalarning kesilishi, chora hayvonlarining boqilishi va daryo o'zanlarining sun'iy o'zgartirilishi uning maydonini taxminan 10 foizga kamaytirdi. Bunday shafqatsiz xatti-harakatlar hozir ham davom etmoqda.

O'zbekistonda to'qay o'rmonlari eng ko'p aziyat chekkun ekosistemalardan biridir. Bunday noyob va xilm-a-xil o'simlik va hayvonot dunnyosi faqat Markazi Osiyo, jumladan, O'zbekiston hududiga xos. To'qay o'rmonlari Butunjahon yovvoyi tabiat fondi (WWF) tomonidan jiddiy muhofazaga muhtoj ekologik hududlarning Global 200 ro'yxtiga kiritilgan.

Zarafshon milliy tabiat bog'i 7 bo'limdan iborat va har bir bo'lim o'ziga xos tabiiy muhit, fauna va florasisiga ega. Bog'ning hayvonot va o'simlik dunnyosi ichimlik suvi, sug'orish suvi bilan ta'minlanishi asosan

daraxt va o't-o'lalar, Zarafshon daryosining suv sathiga bog'liq. Daryoda suv qancha ko'p bo'lsa, milliy bog' fauna va florasiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Daryo sathi qancha yaqin bo'lsa, yerosti suvi ko'tarilib, dov-daraxt va o'simlik dunnyosi yaxshi rovjanadidi. Keyingi 10 yilda daryo sathi o'rtacha 5-7 metrgacha tushib ketdi. Buning asosiy sabablaridan biri daryodan juda katta miqdorda qum-shag'alning kovlab olinishidir. Milliy bog'da hayvonot va nabotot olamini, to'qayzorlarni saqlab qolish uchun Zarafshon daryosining o'rtacha 5-7 metrgacha tushib ketdi.

Prezidentimizning 2024-yil 17-yanvardagi "Suv havzalarida noruda materiallarni qazib olishish tartibga solish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni bilan 1-maydan Zarafshon daryosi o'zandaligida noruda materiallarni noqonuniy qazib olishga muddatsiz moratori yoriy qilindi. Moratori davrida daryo o'zanlari, sohil bo'y mintaqalari va svuni muhofaza qilish zonalardan qum-shag'al materiallarni noqonuniy qazib olish natijasida tabiatga yetkazilgan zarar uchun jarimlar 10 baravarga oshirilgan miqdorda undirildi. Bu esa kelajak avlodga tabiatni bor holicha yetkazishga, asrab-avaylashga xizmat qiladi.

Erkin XOLMANOV,
Zarafshon milliy tabiat bog'i mutaxassisi.

Matbuot uyida viloyat axborot va ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan "Axborot xizmatlari faoliyatini tashkil etishda amalga oshirilgan ishlar va istiqboldagi rejalar" mavzusida anjuman o'tkazildi.

Jurnalistlar nimadan norozi?

Ta'kidlanganidek, respublikamiz davlat idoralarida axborot xizmati faoliyati yo'iga qo'yilganiga besh yil bo'ldi. Ayni kunda biringa viloyatimizdagi 16 ta shahar va tuman hokimliklarda, shuningdek, 65 ta davlat va xo'jalik boshqaruvi organlarida shunday xizmat mavjud. Ular tomonidan 2023-yilning o'zida 2700 ta matbuot tadbiiri o'tkazilib, ja-moatchilikka faoliyati bo'yicha axborot berilgan.

– Viloyatimiz axborot xizmatlari respublikada ilg'or sanalsa ham soha muammoldardan xoli emas, - deydi viloyat axborot va ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi boshlig'i Mannob Ibdullayev. – Xususan, o'tgan yili idoramiz tomonidan 60 marta o'rganish ishlari olib borildi. Axborot xizmatlari faoliyatida anjungan kamchiliklarni bartaraf etishda uslubiy va amaliy yordam ko'rsatildi. Xizmat rahbarlari hamda xodimlarning malakasini oshirish maqsadida o'quv-seminarlar o'tkazib kelinmoqda.

Jurnalistlar ayrim tashkilotlardan axborot olish qiyinlashgani yuzasidan izoh so'radi. Ma'lumotga ko'ra, bugungi kunda viloyatdagi 20 dan ortiq tashkilot va korxonalarda axborot xizmati vazifasiga boshqa xodimiga yuklatilgan. Ya'ni, ularda axborot xizmati rahbari shtati yo'q. Bu esa mazkur tashkilotlar faoliyati o'chiqilagini ta'minlashda muammo keltirib chiqarilmoqda.

Tadbirda matbuot tadbirlarining samardorligini oshirish, taholibi va tanqidiy materiallarga munosabat berilishini ta'minlash, jurnalist va axborot xizmatlari o'rtasida ma'lumot almashtish tezkorligini oshirish masalalari ham muhokama qilinib, takliflar berildi.

SAIDRIZO ALIZODA HAQIDA FILM YARATILADI

Samarqand shahrida viloyat hokimligi, O'zbekiston Jurnalistlar uyushmasi viloyat bo'limi, viloyat axborot va ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi hamkorligida ma'rifatparvar olim, jurnalist va tarjimon Saidrizo Alizoda tavalludining 137 yilligi munosabati bilan ma'naviy-ma'rifiy tadbir tashkil etildi.

Unda viloyat hokimining o'rinosi Rustam Qobilov, Ozarbayjonning O'zbekistondagi elchisi o'rinosi Karim Muhammadzoda, Oly Majlis Senati a'zosi Farmon Toshev va jamoatchilik vakkari qatnashdi.

Shahardagi 14-umumiy o'rta ta'limga maktabda tashkil etilgan tadbir ushu ta'limga maskanida o'rnatilgan Saidrizo Alizoda byusti oldida uming xotirasini yod etishdan boshlandi. So'ngra tadbir ishtiroychilar u qoldirgan boy ilmiy-ma'rifiy mevos haqida so'z yuritdilar.

Viloyat hokimining o'rinosi R.Qobilov jadidlarni yod etish, ular qoldirgan ma'naviy merosini bugungi va kelgusi avlodga yetkazish maqsadida asarlar, hujiatlari filmlar yaratilayotganini ta'kidlab, Saidrizo Alizoda haqida film hamda spektakl tayyorlashga kirishilgan bildirdi.

Ma'rifiy tadbirda Alizodaning milliy matbuot rivojiga ham katta hissa qo'shgani, Samarqandda gazeta va jurnallar tashkil etishda faol ishtiroy etib, "Samarqand" (hozirgi "Zarafshon") gazetasini muharriri bo'lgani, "Shu'lai inqilob" jurnalini tashkil etgani e'tirof etildi. Nabirasi Farhod Alizoda bobosi haqidagi xotirlarni so'zladi. O'quvchilar tomonidan jadid bobomiz to'g'risida sahnalashtirilgan chiqishi namoyish etildi.

- Saidrizo Alizoda ma'rifatparvar inson sifatida qo'shni mamlakatlarda ham ulug'lanadi, - deydi Karim Muhammadzoda. – Chunki u kishi o'n to'rt tilni bilgan va savodxonlik maktablari tashkil etib, o'sha zamonda ma'rifikat ulashishdek ezgu ishda bosh bo'lgan. Alizoda yaratgan darsliklar uzoq yillarda ta'limga tizimida qo'llanilgan.

Tadbir ishtiroychilarini Saidrizo Alizoda uy-muzeyida bo'lib, bu yerda ma'rifatparvar hayoti va faoliyatiga oid eksponatlar bilan tashishdilar.

Husn ELTOYEV.

Samarqandda sport spartakiadasi boshlandi

Samarqandda huquqni muhofaza qilish idoralari xodimlari, harbiy xizmatchilar hamda sport federatsiyalari terma jamoalari o'rtasida viloyat spartakiadasiga start berildi.

"Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili"ga bag'ishlangan muobaqa qum-shag'alning DXX viloyat boshqarmasi, viloyat prokururaturasi, milliy gvardiya, ichki ishlar, favqulodda vaziyatlar, bojxona, sport boshqarmalari hamda Markazi harbiy okrug qo'mondonligi jamoalari sportning voleybol, basketbol, futzal, shaxmat, erkin kurash, yengil atletika, stol tennisi, suzish va o'q otish turlari bo'yicha kuch sinashmoqda.

Bellashuvlar oldidan tashkil etilgan tadbirda viloyat hokimi E.Turdinov ishtiroy etdi.

Sportga qaratilayotgan e'tibor natijasida aholining sportga qamrovi oshayotgani, sportchilarimizning Osiyo va jahon chempionatlarida yurtimiz sha'nini munosib himoya qilayotgani va ushbu spartakiada ham davlat xizmatchilar o'rtasida sog'lim turmush tarzini targ'ib etishga xizmat qilishini ta'kidlab, barcha ishtiroychilarga omad tiladi.

Musobaqalar 20-fevralga qadar davom etadi.

Saxovat – benazir qadriyat

"Adolat" sotsial demokratik partiyasining shu nomli loyihasi asosida partiya viloyat kengashi tomonidan deputatlar va faoljar jalb etilgan holda nogironligi bo'lgan shaxslar, bemorlar va yolg'iz keksalar holdidan xabar olinmoqda.

Jumladan, partiya viloyat kengashi rahbarlari va deputatlar Past Darg'om tumani Po'latchi mahallasida yashovchi, 1984-yilda tug'ilgan Sevara Shermatova holdan xabar oldi. Bolaligidan nogiron bo'lgan Sevaraning yashash sharoiti, ehtiyojlarini o'rganilib, unga zarur tibbiy-iitmioy yordam ko'rsatish belgilandi.

Ishtixon tumani Murodobod mahallasidagi I guruh nogironlari Tohir Norbekov hamda Zamira Norbekova bilan subbat jarayonida ular davolanish va sihatgohda dam olish uchun partiya rahbarlaridan ko'mak so'radi. Bu masala ham tegishli idoralar bilan kelishilgan holda ijobji hal etildi.

– Farzandlarim xastaligi tufayli har uch oyda davo-

lanib turadi, – deydi Samarqand tumani Shalg'amon mahallasida yashovchi Shoira Mansurova. – Lekin hamma vaqt ham bunga imkon bo'lmaydi. Xonadonimiza yo'qlab kelgan "Adolat" partiyasi rahbarlarini va deputatimizga shu haqda aytgandim, ular yordam berishlarini aytishdi. Baraka topishsin ilohim!

– "Saxovat – benazir qadriyat" loyihasi partiyamizning mavsumiy yoki biror sanaga bag'ishlangan tadbirni emas, doimiy ravishda amalga oshiriladi, - deydi "Adolat" SDP viloyat kengashi raisi o'rinosi Lola Sayidova. – Bunda mahalliy kengashlar va parlamentdagi deputatlarimiz ham faol ishtiroy etishadi. Nogironligi bo'lgan, ehtiyojmand yurtoshlarimizga partiyamiz tomonidan, shuningdek, homiyalar jalb qilingan holda imkon qadar yordam ko'rsatiladi. Oziq-ovqat mahsulotlari, dori-darmon, kitoblar beryapmiz. Fuqarolarning murojaatlari asosida tegishli tashkilotlar bilan hamkorlikda muammolar hal etilmoqda. Bu sa'y-harakatlar partiyamiz dasturli maqsadlarida ham o'z ifodasini topgan, qolaversa, bu har birimizning insoniylarini burchimiz hisoblanadi.

O'z muxbirimiz.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'londar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

MINNATDORMAN!

Inson hayoti, salomatligi hamma narsadan aziz. O'z kasbinining fidoyi insonlari bo'rakan, xalqimiz sog'-salomatdir. Pensiyadaman, yoshim yetmish beshda. Yaqinda oyog'im bezovta qila boshladi. Kattaqo'rg'on shahar tibbiyot birlashmasiga bordim. Meni yaxshi davolashdi, ahvolim yaxshilandi.

Bu darddan forig' bo'lishimda mendan o'z maslahati va amal yordamini ayamagan bosh shifokor Davron Nazarov, katta hamshira Shannoza Qo'chqorova, hamshira Ilmira Xudoqulova, navbatchi hamshira Lola Hamidova hamda barcha xodimlardan minnatdorman.

Sizlarga mustahkam sog'lik, mashaqqatli ammo sharafi kasbingizga omad tilayman. Illohim qo'lingiz dard ko'rmasin!

**Muhabbat HIKMATOVA,
Kattaqo'rg'on shahri.**

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyat bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhiddinovich notarial idorasida marhum Baratov Ismoilga (2022-yil 28-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Jo'rayev Kamoliddin Muhiddinovich notarial idorasiga murojat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri
O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.
***

Samarqand tumanida xususiy amaliyat bilan shug'ullanuvchi notarius Davron Mahmud Hasan o'g'li notarial idorasida marhum Zayniyev Gulshan

Tadjiyevichga (2018-yil 8-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Davron Mahmud Hasan o'g'li notarial idorasiga murojat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand tumani
Oqmachit mahallasi, Bag'rikenglik ko'chasi, 4-uy.

BEKOR QILINADI
Ablyazova Elmira Iskandernovna nomidan ishonchnomaga asosida Mamedov Emil Salimovich va Abdug'aniyev Aloudin Abdullaqol o'g'li o'rtaida Samarqand shahri "Chorborg" MFY, Zavodska-yo'chasi 1-A" uy, 8-soni kvartira uchun tuzilgan, Samarqand shahrida

xususiy amaliyat bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasidan 2020-yil 18-martda tasdiqlanib, Ksh 030768 SA blankada tuzilgan, 20200064001195 raqam bilan reestriga kiritilgan oldi-sotdi sharhomasining asl nusxasi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

Samarqand tumanidagi "MAX PRO BUXGALTER" mas'uliyati cheklangan jamiyatining (STIR: 309551899) dumaloq muhri yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

TOPGANGA MUKOF

IKKI QADAM OLDINDA!

Bu – tilimizda qo'llaniladigan shunchaki bir gap, balki o'n qadam deyilar. Muhimi, kimningdir boshqalardan ilg'or fikrashi, uzoqni ko'ra bilishiga ishora qilib, e'tirof etib, aytligan gap.

Toshpo'lat aka haqida yozishga chog'langanimda, xayolimga kelgan ilk fikr shu bo'ldi.

Bu inson boshqalardan o'zaga cha fikrashi, ko'ngidagini qog'ozga tushira olishi yoki aya bilishi bilan ajralib turadi. Balki shuning uchun ham o'tgan asr to'qsoninchi yillarda Samarqand shahar hokimligi rahbarlari u kishiga garchi tarixchi bo'lsa-da, shahar gazetasi muharririlagini ishonib topshirgandir. O'sha paytda ham Toshpo'lat aka matbuotdagi o'tkir maqolalarini, televiziyedagi dadij chiqishlari bilan ko'zga tashlanib turgan.

Respublikamiz endigina mustaqillikka erishib, barcha soha va tizimlar yangindan tashkil etilayotgan paytda Toshpo'lat aka shahar gazetasini yaniga ruhda chiqardi. Xorij matbuoti tajribasini o'rgandi, turli xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik qildi. Shuning uchun hali katta-katta jodiy uyushmalar, tashkilotlar harakat boshlamagan paytda respublikamizda birinchilarbo'lib xalqaro tashkilot grantini qo'lg'a kiritdi, ular bilan hamkorlik qildi, elchixonalar bilan aloqalarni yo'lg'a qo'yi. Tahririyat qoshida jurnalistlar uchun mahorat maktabi tashkil etilishi, internet jurnalistikasi o'rgatilishi ham o'sha davr uchun yangi, tasavvur qilish qiyin bo'lgan gap edi.

Toshpo'lat aka internetda yoya boshlagan, bu tizim imkoniyatidan samarali foydalanayotgan paytda blog, bloqer degan tushunchalar hali hayotimizga kirib kelmagan, bu so'zlarga tilimiz ham kelishmasdi. Lekin o'shanda bu insonnong fikrlarini ko'philish to'g'ri qabul qilmagan, uni tushumagan. Haqiqatni aytish kerak, tanqid zarur, deyilsa-da, buni qabul qilish hech qachon oson kechmagan. Toshpo'lat aka esa to'g'risini aytishni, haqiqatga tik boqishni yaxshi ko'radi.

Hozir ayrimlar ijtimoiy tarmoqlarda uch-to-rtta chiqishini dastak qilib, o'zini go'yoki adolatoparvar bloqer saynday. Ammo ko'philiringoy yozayotgan fikri, aytayotgan gapi ortida shaxsiga manfaati, tama yaqqol ko'rinishi.

Ustozlarimiz biror bir masalani ko'tarib chiqdingmi, oxirigacha bor, bir marta yozib, tashlab qo'yma, toki undan odamlarga naf tegsin, deyishadi. Toshpo'lat akaning yozayotganlari, yon-atrofdagi illatlarni yoritishi ham aynan shu mezonga asoslangan. U

kishi ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalarida yoki ommaviy axborot vositalarida umummanfaati bilan bog'liq biror mavzu haqida yozdimi, o'sha muammo hal bo'lmaguncha, mas'ullarga yetib bormaguncha qayta-qayta yozaveradi. Tanqidiy material yozgan jurnalistda shu mavzuda yana bitta fakt bo'lishi lozim, degan qoidaga amal qiladi va keyingi gal masalaning yana bir nozik tomonini ko'rsatib beradi.

Bugun davlat hokimiyati organlari, tashkilotlar mas'ullari ishtirokida matbuot anjumanlarini, briefing, press-tur o'tkazish an'anaga aylandi. Bu masalada ham Toshpo'lat aka ko'p yillar oldin bir necha marta chiqishlar qilgan, rahbarlarni shunga da'vat etgandi. Ayini chog'da esa ustoz bu tadbirlarda faol qatnashish barobariدا, masala mohiyatini oshib berish, rahbarlarga qanday murojaat qilishda yoshlarga ibrat bo'lmoida.

Toshpo'lat aka bundan besh yil avval, 70 yoshga to'lganda aymam hamkasblarimiz "endi pensiyani olib, mazza qilib yursangiz bo'ladi", deyishgandi.

Ammo mahalladoshlari – bog'imaydonliklar boshqacha fikrda ekan, Toshpo'lat akani mahalla raisi etib saylashdi. Shunda ham ko'philish turlicha fikr bildirdi – birov endi yozmaydi, desa boshqalar mahalla ishi og'ir, bu ishni eplay olarmikan, dedi. Lekin Toshpo'lat aka yozishni ham to'xtatmadi, mahalla ishini ham tashlab qo'yamidi, aksincha, mahallalar hayoti bilan bog'liq ko'plab masalalar ni matbuotga olib chiqdi, muammolar to'g'risida jar soldi. Bu orqali naqaqt Bog'imaydon, balki o'zini o'zi boshqarish tizimi bilan bog'liq ko'p muammolar hal etildi.

Yonimizdag'i odamlar

Mahalla fuqarolar yig'inlari "beshlik" tizimi asosida ishlay boshlagach, aksariyat raislarning to'rtta turli soha vakili boshini biriktirib ishlashi qiyin kechdi. Lekin Toshpo'lat aka hokim yordamchisi yoki yoshlar yetakchisi bo'ladimi, profilaktika inspektori yoki xotin-qizlar faolimi, kerak bo'lsa, ularning viloyat boshqarmasi rahbarlariga chiqib, har kimning o'z o'rnida, zimmasidagi vazifasini bajarishini ta'minlay oldi. Endilikda mahallada "yettilik" yo'lg'a qo'yilmoxda va yaqinda bu haqda ijtimoiy tarmoqdagi sahifasida "Mahalla xodimlari o'z ish joyida bo'lmog'i lozim. Yig'ilishda emas!" degan sarlavha ostida o'z fikrlari bildirdi:

Mahalla "yettiliqi" tizimini tashkil etishdan maqsad aholining asosiy muammolari mahallaning o'zida hal bo'lishiga erishishdan iborat. Odamlar ovoray sarslon bo'lib, idorama-idora yurmasdan, mahalla raisiga yoki mahallaning boshqa xodimiga murojaat qiladi. Ular tegishli davlat organiga muammoni yetkazadi. Davlat organi vakili muammoni hal etadi, zarur bo'lsa, mahallaga keladi.

Aslida shunday bo'lishi kerak. Amalda-chi? Haligacha boshqaruv idoralarini tizimi ushbu yangicha ish-lash mexanizmini hazm eta olmayapti. Bu yo'nalishdagi qonun hamda davlat rahbarining farmon va qarorlari to'lasincha ijro etilmoqda deb bo'lmaydi".

Toshpo'lat aka raisligida Bog'imaydonda qanday muammollar hal etilgani, aholi boshi biriktirilib, amalga oshirilayotgan xayrlar ishlar to'g'risida batafsil to'xtalmochchi emasiz. Buni ko'philik ko'rib turibdi, boshqalar bu tajribalarni o'rganyapti. Faqat bir ibratli tadbirni eslamochqimiz. O'tgan yil mahalla markazida "Qo'sha qarigan baxtli ollalar – mahallamiz iftixori" deb nomlangan ma'rifiy tadbir uyuştilirdi. Unda 50-65 yil birga yashagan 10 ta oilaning "oltin to'yi" o'tkazilib, qo'sha qarigan nuroniyalarning hayot yo'lli, turmush tarzi yoshlarga ibrat qilib ko'satildi. Tashabbusini viloyat va shahar hokimliklari, ko'plab tashkilotlar qo'llab-quvvatlari, mas'ullar borib, baxtli ollalar qaydani tabriklashdi.

– Bu bilan "oltin to'yi" targ'ib qilmayapmiz. Ayrim yoshlar, hatto ota-onalar ham oilaga yuzaki qarayotgani, ajrimlar ko'payib borayotgan bir paytda oilaning muqaddasligi, er-xotining ahilligi baxtli hayot asosi ekanligini tushuntirmoqchimiz, – degandi o'shanda Toshpo'lat aka.

Ha, aytgancha, Toshpo'lat akaning o'zi ham ana shunday baxtli olla sohibi. Sofiya aya bilan 53 yildan buyon turmush kechirib, uch farzandni kamolga yetkazishdi. Hozirda ular o'ndan ortiq nevara evaralarning bobo va buvisi.

Ustoz jurnalist Toshpo'lat Rahmatullayev bugun 75 yoshga bo'ldi. U kishini qutlug' yosh bilan tabriklab, mustahkam sog'lik tilaymiz.

G'olib MATLABOV.

"Kitob do'koniga "Lolazor" kelganmish!" Ana bo'larkan-u: oyog'imni qo'limga olib kitob do'koniga chopdim. Afsus, tugab qolibdi. Necha yildan beri izlaganim, bir zamonalr talabalikda o'qiganim, kitob javonimning eng tepasida turishini istaganim - "Lolazor" yana nasib qilmadi.

- Nahot, tugadi?... Balki bitta-yarim qolgandir, - dedim umid bilan. Sotuvchi qiz mening holatimga hayron bo'ldi va dedi:

- Yana "zakaz" qilganmiz, keladi.

- Kelsa-yu, yana shu ahvol bo'la-chi? Kech qolsam-chi?

- xavotirimni aytishdan tortinmadim.

- Siz uchun bitta olib qo'yaman, xabar olib turing! - dedi qiz.

Naqd ikki oycha xabar olib turdim. Har o'tganimda so'rayman. Keyingi borishlarimda so'ramasam ham "Lolazor" kelmadim", deydigani bo'lishdi. Ishqilib kitob do'konni xodimlari menha "Lolazor" degan laqab qo'yishmasin-da. Balki orqavortidan shunday deyishayotgandir, deb o'yladim.

Yana bir e'tibori jihatga to'xtalmasam bo'lmaydi. Har gal kitob do'koniga kirganimda quruq chiqmadim. Bir-ikki kitob olaman. Kitob javonim ham to'lishib, chiroyli ko'rinishga kelib goldi.

Kecha do'koniga kirmsam, ne ko'z bilan ko'rayki, "Lolazor"ning besh-olititasi turibdi. Ko'zlarimga ishonmadim. Sharhta ikkitasini bag'rimga bosdimu pulini to'lashga oshiqdim.

- Voy, siz ham "Lolazor"ni juft oldingizmi? – dedi sotuvchi qiz.

- Ha, bu yomonmi? – dedim. – Uchtadan olish kerakmid?

- Yo'q, siz to'g'ri tushuning. Bu kitob o'tgan kuni kelgan

edi. Kim kelsa, "Lolazor"dan ikitidan olib ketayapti.

Do'konimiz ochilganidan beri hech qaysi kitob bu darajada sotilmagan edi, - izohladi u shosha-pisha.

- Juda ajoyib-ku. Men aniq ishonoman. Bu kitob shunga munosib, - dedim unga.

Ishxonamga keldimi, uzoq kutgan kitobimni o'qishga sho'ng'ib ketdim...

Shu o'rinda kitob haqida sizga yolg'on, menga chin, bir voqeani aytib beraman: talabligimizda bir hamxona kursdoshimiz "Lolazor"ni boshiga yostiq qilib yotardi. Tavba, dasurxon boshidayam shu kitob. Bo'sh qolsa, "Lolazor, lolazor" degan qo'shiq aytadi. "Hoy inson, buncha yopishib olding, ber qani, biz ham mundoq o'qiylik" desam, ushlab ko'rishga-da qo'ymaydi, juda g'alati.

Qizishim oshib u uxlaganda, biror joyga chiqqanda, besh-o'varaq'i o'qiyman. Qaydandir keladi-yu, tortib olib qo'yadi. "Zarur bo'lsa, topib o'q'i, lekin bunga qo'l tekkitma!". Bilişimcha, shu yigitcha "Lolazor"ning anchagina qismini yodlab ham olgan edi. Ba'zida undan monolog ham o'qib qolardim.

Xullas, bo'lmadi, viloyat kutubxonasiga borib, tanish opalarga yalina-yalina o'qilaveriganidan titlib ketgan "Lolazor"ni olib kelib o'qidim.

Tugatmaguncha darsga bormasdan o'qiyverdim-o'qiyverdim. Ba'zi shahifalarini qayta o'qidim.

Keyin haligi kursdoshimga:

"Endi ikkovimiz tengmiz" dedim. U mudom bizni masxara qillardiki, "senlar ham yurib-santal, "Lolazor"ni o'qiyam!". Biz mulzam bo'lardik o'sha paytda.

Sevimli yozuvchimiz Murod Muhammad Do'stga chandon havas qildim. Shu kitobni deb yoqalashishgacha borganlar ni-da ko'rdim. Yozuvchiga bundan ortiq ne kerak, birodarlar! "Shunday asar yosangki, kitobxon uni o'qiyotganida hamma narsani unutsa, asar qahramonlari hayotini bilan yashasha. Kitobni o'qib bo'lgan kuni kechasi bilan uxlamay, to'lg'ib chiqsa... Vaqtli kelib o'sha kitobni yana qo'liga olniga, qaytadan hayajonga tushsa... Orzum shu...", - deb yozgan edi adib O'tkir Hoshimov. Neajabki, bu baxt Murod Muhammad Do'stga ming bora nasib etdi, desam yangilishgan bo'laman.

Kezi kelganda aytish lozim, mutolaa qilish baxtiga bizni ozmi-ko'pmi musharraf etgan behad zahmatkash va mehnatkash do'stimiz Davronbek Tojialiyevgan o'z minnatdorligini bildiraman. Azbaro kitobga muhabbati uchun juda qattiq xurmat qilaman. Bu yigitning sa'y-harakati bilan ko'plab topish mushkul bo'lgan nodir kitoblar elektron ko'rinishda "ziyo.uz" saytidan joy oldi. Hat-to "Lolazor" ham.

Ammo biz kabi kitobni suyqanlarga elektron tarzda o'qish ancha mushkul savdo. Uch-to-rt sahifani o'qiguncha "dod" deyishgacha borasan, kishi. Lekin elektron shaklining boriga shukur. Buyam bir imkoniyat-da, aslida.

Uzr, ko'p gapirib yubordim, vaqtim kamroq edi, "Lolazor"ni o'qiyotgan edim...

Do'stbek SULAYMONOV.

PISMIO

tortib qo'yay. O'sha pismiq muallimlarining ko'ngli joyiga tushsa tushsin. Qo'lingizdagi nima? Kitob? Qanaqa kitob? "Iqtisodiy bilim asoslari"? Iye, shunaqa kitob ham bo'larkammi? Biz o'qimagan edik-ku! Hmm, oltinchida o'qitmadi? Ha, endi olli sinfin bitirganimiz yuzimizga solmanga, ota o'g'il. O'qimagan bo'lsak ham uqqanmiz, nima bo'lganda ham tadbirkor degan nomimiz bor. Siz ham bunaqa betayin kitoblarni ko'p o'qib, vaqtengizni bekorga o'tkazmang. Hisobga zo'r bering, hisobga. Hamma narsaning onasi hisob, o'g'ilim. Muallimlar vazifa bergan deysizmi, xo'sh, nima deb yozgan ekan o'sha kitobingizda, qaysi varag'ini o'qiyapsiz? Nima? "Pul" mavzusini deysizmi? Yo'g'e, shunaqa mavzuniyam o'rgatadimi? Men ularning miyasi suyulgan deb yursam, ilmi zo'rga o'xshaydi-ku. Xo'sh, xo'sh nima degan ekan pul haqida?

Hmm, to'g'ri, to'g'ri. Albatta-da, o'g'ilim, hamma narsani pulga sobit olish mumkin. Eya, juda to'g'ri, eng zo'ri oltin, ha-da, qiymati yo'qolmaydi deganmi? Otasiga rahmat shu kitobni yozgan odamning. Mak-

Hajviya

tabda ham bama'ni narsalarni o'rgatar ekan-ku, ota o'g'il. Hamma ayb o'zingizda, o'qish kerak, o'qish. Xo'sh, muhtaram muallimlarining yana qanaqa vazifa bergan sizga, bir taftish qilaylik-chi. Shu gazetalarini ham o'qishingiz kerak ekanmi? Gazetalarda yolg'oni ko'p yozadi-da, ota o'g'il. Undan nimani topibdi muallimlar? Obod mahalla yili deysizmi? Albatta-da, mahallani obod qilish kerak. Mana biz ham mahallani obod qilip yotibmiz. Dang'illama imorat qurdik, endi dala hovliniyam dang'illatib quramiz, mahalla obod bo'ladi qo'yadi. Xo'sh, yana nima gaplar bor? Xususiyashtirish deysizmi? Buyam yaxshi gap. Mana, magazinlarni xususiyashtirgandik, xo'p, endi omborlarni ham xususiyashtirsak, ish batidi qo'yadi. Tavba, gazetada ham durust gaplar chiqar ekan-ku. O'qimas ekanmiz-da, attang. Xo'sh yana nima deyishibdi, ota o'g'il? Nima?! Soliqlarni o'z vaqtida to'lash - farovonlik garovi deyishibdi, deysizmi? Bu nima degani? Iye, bu qanaqasi bo'ldi-a, shuncha bama'ni gaplardan keyin soliqqa balo bormi? E, bo'ldi-bo'ldi, o'g'ilim, u yog'ini o'qimang, suyulasiz. Boring, undan ko'ra de'koni oching, men ham hozir yetib boraman. Maktabga boraman deysizmi, boring, boring, buyurgan ishni qiling. Aytdim-a, bu pismiq muallimlarning tayini yo'q deb...

Xudoyberdi KOMILOV.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi. «Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Korxona manzili: Samarcand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy. Bosishga topshirish vaqt: soat 18:30 da. Bosishga topshirildi: soat 19:00.

ISSN-201667X

Saytimizda o'tich uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling

Saytimizda o'tich uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling

Saytimizda o'tich uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner